

ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ
В ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО СОРТОИЗПИТВАНЕ, АПРОБАЦИЯ И СЕМЕКОНТРОЛ

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА
ЗА ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
В ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО СОРТОИЗПИТВАНЕ, АПРОБАЦИЯ И СЕМЕКОНТРОЛ

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

**ЗА ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
В ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО СОРТОИЗПИТВАНЕ, АПРОБАЦИЯ И
СЕМЕКОНТРОЛ**

Утвърдил:

инж. Бистра Павловска
Изпълнителен директор на ИАСАС

Съгласували:

Тодор Гъдев
/главен секретар, ИАСАС/

Веселина Соколова- Багдади
/директор на дирекция „АФО“/

Април 2023 г.

ГЛАВА ПЪРВА ПРЕДМЕТ И ОБХВАТ

РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите вътрешни правила се прилагат от Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) за извършване на последваща оценка на изпълнението на процес, договор или стопанска операция.

Чл. 2. Отговорност за осъществяване организацията и провеждането на последващите оценки на изпълнението имат изпълнителния директор на ИАСАС и определените лица за извършването им.

Чл. 3. Настоящите вътрешни правила се основават на разпоредбите на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) и правилата на Системата за управление на качеството ISO 9001:2015.

Чл. 4. (1) Последващите оценки имат за цел да установят:

1. законосъобразността на реализираните действия и решения;
2. нивото на постигнатите резултати;
3. при необходимост да проверяват целесъобразността на тези действия и решения;
4. да се идентифицират проблеми, пропуски и слабости, нуждаещи се от подобрение при вече приключил процес, договор или стопанска операция;
5. причините за установени грешки или нередности;
6. причините за несъответствие между придобити и разходвани ресурси във връзка с поставените цели и нивото на постигнатите резултати.

(2) Редът и начинът за извършване на проверките се определя въз основа на оценка на риска и анализ на разходите и ползите.

Чл. 5. (1) Анализ на причините за установени грешки или нередности и на причините за несъответствия между придобити и разходвани ресурси с нивото на постигнатите цели и резултати е необходим, с оглед предприемане на коригиращи действия за избягване в бъдеще на подобни пропуски и слабости.

(2) Проверката на законосъобразността се извършва чрез сравняване на действителното изпълнение с изискванията на приложимата правна рамка.

(3) Проверката на целесъобразността предполага наличието на ясни и конкретни цели, както и на индикатори за тяхното постигане и се извършва чрез анализ до колко ресурсите са разходвани оптимално за постигане на целите, както и дали са използвани най-подходящите за постигане на целите ресурси (ефикасност) и до колко ресурсите са придобити при най-добро съотношение качество / цена (икономичност).

Чл. 6. (1) Лицата, отговорни за извършване на последващи оценки на изпълнението, се определят в съответните вътрешни правила или със заповед на Изпълнителния директор на ИАСАС. Тези лица са различни от вътрешния финансов одитор.

(2) В заповедта на изпълнителния директор лицата могат да са определени с цел перманентно извършване на последващ контрол или за целите на конкретен случай.

Чл. 7. Обекти на последващите оценки на изпълнението са приключили дейности и процеси в организацията, действия и решения на ръководството.

РАЗДЕЛ II. РЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Чл. 8. Проверките за извършване на последващите оценки се определят въз основа на оценка на риска и анализ на разходите и ползите.

Чл. 9. (1) Оценката на риска се извършва от работна група. Най-малко веднъж годишно и при необходимост се извършва преглед за актуалност, който се докладва при провеждане на прегледа от ръководството.

(2) Оценката на риска се използва, за да се планира извършването на последващи оценки на изпълнението.

(3) На база на оценка на риска се определят:

1. Обхватът на последващите оценки;
2. Подходът за извършването им.

Чл. 10. Изпълнителният директор на ИАСАС или оправомощено от него лице определя извършване на последващи оценки на изпълнението на:

1. Приключили високо рискови процеси и свързаните с тях действия и решения, имали за цел и/или довели до придобиване или разходване на ресурси. негативен медиен и обществен интерес, или за които има постъпили сигнали, жалби и др.;

2. На не съвсем ясни и сложни процеси, при които предварителният и текущият контрол не гарантират в достатъчна степен законосъобразността;

3. Процеси, при които редът за придобиването на ресурси или тяхното разходване, както и техният размер, са нерегламентирани и подлежат на преценка за целесъобразност (процеси по събиране на нормативно определени такси и др. не подлежат на последваща оценка).

4. Среднорискови процеси - на извадков принцип (например: въз основа на случаен подбор или при конкретно решение на ръководството на база индикация за грешка или нередност). Използва се и информацията по отношение на установени нарушения и отклонения констатирани по време на вътрешен одит.

5. Процеси свързани с персонала – преглед и анализ на щатни разписания, документи по служебни и трудови правоотношения. Поради чувствителността на информацията, прегледа и анализа се извършват от директор АФО, информира се главен секретар и обобщените резултати се докладват при провеждане на прегледа от ръководството.

Чл. 11. При оценката на риска в ИАСАС не се установяват високорискови процеси. Определените като среднорискови и нискорискови процеси и свързаните с тях действия и решения, договори и стопански операции се контролират по преценка на изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 12. Анализът на разходи-ползи се използва за преценка дали да се извърши или не последваща оценка на изпълнението и за да се прецени (в допълнение към оценката на рисковете) обема и вида на проверките, които да се извършат. За целта се изчисляват се всички разходи и ползи от дейността в парична стойност, като база за сравнение

Чл. 13. (1) При наличие на информация за възможни грешки или нередности на приключил процес, договор или стопанска операция се извършват последващи оценки.

(2) При констатиране на грешки или нередности след приключване на процес, договор или стопанска операция всеки служител има задължение и възможност да докладва на ръководителя на структурното звено, в което работи, за констатацията с изготвяне на докладна записка.

(3) Дадена е възможност за докладване директно на Главния секретар и/или Изпълнителния директор в случаите, в които се счита, че ръководителят на структурното звено е свързан с извършването на грешката или нередността. В този случай е предвидено запазване на анонимността на подалия сигнала служител.

(4) Осигурена е възможност за подаване на сигнали от външни за организацията лица. За целта при секретаря на Изпълнителния директор се поддържа Ф 0.8 "Регистър на жалби, оплаквания и сигнали".

(5) Всеки подаден сигнал се регистрира в деловодната система на ИАСАС.

Чл. 14. Ръководителите на структурни звена анализират информацията и в зависимост от наличната информация и нивото на риск, с което оценяват докладвания сигнал:

1. Събират допълнителна информация и проверяват твърденията и фактите;

2. Докладват на ръководителя на организацията за необходимостта от извършване на последваща оценка на изпълнението.

Чл. 15. Последващата оценка на изпълнението се извършва от определените лица със заповед на Изпълнителния директор.

РАЗДЕЛ III. ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИ ЗА ЦЕЛИТЕ НА ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Чл. 16. (1) Определянето на вида на проверките, които да се използват, зависи от характера на информацията, която трябва да се събере и анализира и преди всичко от нейните носители – документи, вещественни доказателства, електронни носители, експертни мнения и др.

(2) Използвани методи на проверка:

1. документални проверки - документите са основните физически носители на информация за фактите и обстоятелствата от дейността на организациите от публичния сектор;

2. физически проверки – например, за да се провери дали количеството и качеството на ресурсите, придобити от даден договор или стопанска операция отговарят на изискванията, заложили предварително в договора;

3. интервюта – чрез тях лицата придобиват допълнителна информация и могат да доизяснят фактите, съдържащи се в документацията;

4. наблюдения и аналитични процедури – на база на събраната информация, чрез аналитични процедури лицата, извършващи последващи оценки извеждат заключения за целесъобразността и законосъобразността на процесите, договорите, стопанските операции.

Чл. 17. (1) В ИАСАС се извършват проверки за законосъобразността и целесъобразността на разходването и придобиването на ресурси, свързани с приключили процеси.

(2) Необходими предпоставки за проверка до колко ресурсите са придобити или разходвани във връзка с поставените цели и нивото на постигнатите резултати, са:

1. Оценяваните процеси, договори, стопански операции следва да са извършени в изпълнение на ясно дефинирани, конкретни цели.

2. Да са дефинирани и измерими индикатори за постигане на целите.

3. Тези цели да са в съответствие с оперативните и стратегическите цели на организацията.

(3) Проверката за законосъобразност и целесъобразност се извършва по процеси и се документира в приложените бланки.

РАЗДЕЛ IV.

КОНТРОЛНИ ДЕЙНОСТИ ЗА МИНИМИЗИРАНЕ НА РИСКОВЕТЕ ОТ НЕСЪОТВЕТСТВИЕ С ПРАВНАТА РАМКА

Чл. 18. (1) В ИАСАС се създава Регистър на правната рамка, който включва всички нормативни актове относими към дейността на агенцията.

(2) Регистъра на правната рамка е електронен и се поддържа от юрисконсулта на ИАСАС.

(3) С цел поддържане на актуалността на Регистъра, юрисконсулта на ИАСАС минимум два пъти годишно (в началото и в средата на календарната година) извършва цялостен преглед на актуалността на нормативните актове.

(4) При настъпили промени в нормативен акт, юрисконсултът отбелязва в Регистъра актуалната версия на документа и следва да се прецени дали промените засягат дейността на агенцията или не.

(5) Преценката се извършва от директор АФО на ИАСАС, който може, за нормативни актове касаещи дейността на специализираната администрация, да консултира с експерти от ГДСАС.

(6) Когато директор АФО на ИАСАС прецени, че промените засягат дейността на ИАСАС /отбелязва се с ДА в регистъра/, главния секретар потвърждава необходимостта от извършване на промени във вътрешните правила, след което, в срок до 1 месец от промяната, юрисконсулта следва да предприеме необходимите действия за актуализиране на вътрешните правила.

(7) Извършените проверки от главен секретар и директор АФО се удостоверяват с полагането на съгласувателни подписи върху вътрешните правила.

(8) Актуалния Регистър и ВП се публикуват в облачното пространство на ИАСАС.

(9) Функциите на юрисконсулта могат да бъдат възложени изцяло или частично на друг служител на ИАСАС със заповед.

РАЗДЕЛ V.

ДОКЛАДВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ

Чл. 18. (1) Служителят от ИАСАС, извършил проверката, запознава изпълнителния директор на ИАСАС с констатациите от извършените проверки.

(2) Отговорният ръководител, при когото са установени грешки или нередности, предприема нужните последващи, респективно коригиращи действия по реда на П 4-3 „Корекции и коригиращи действия“.

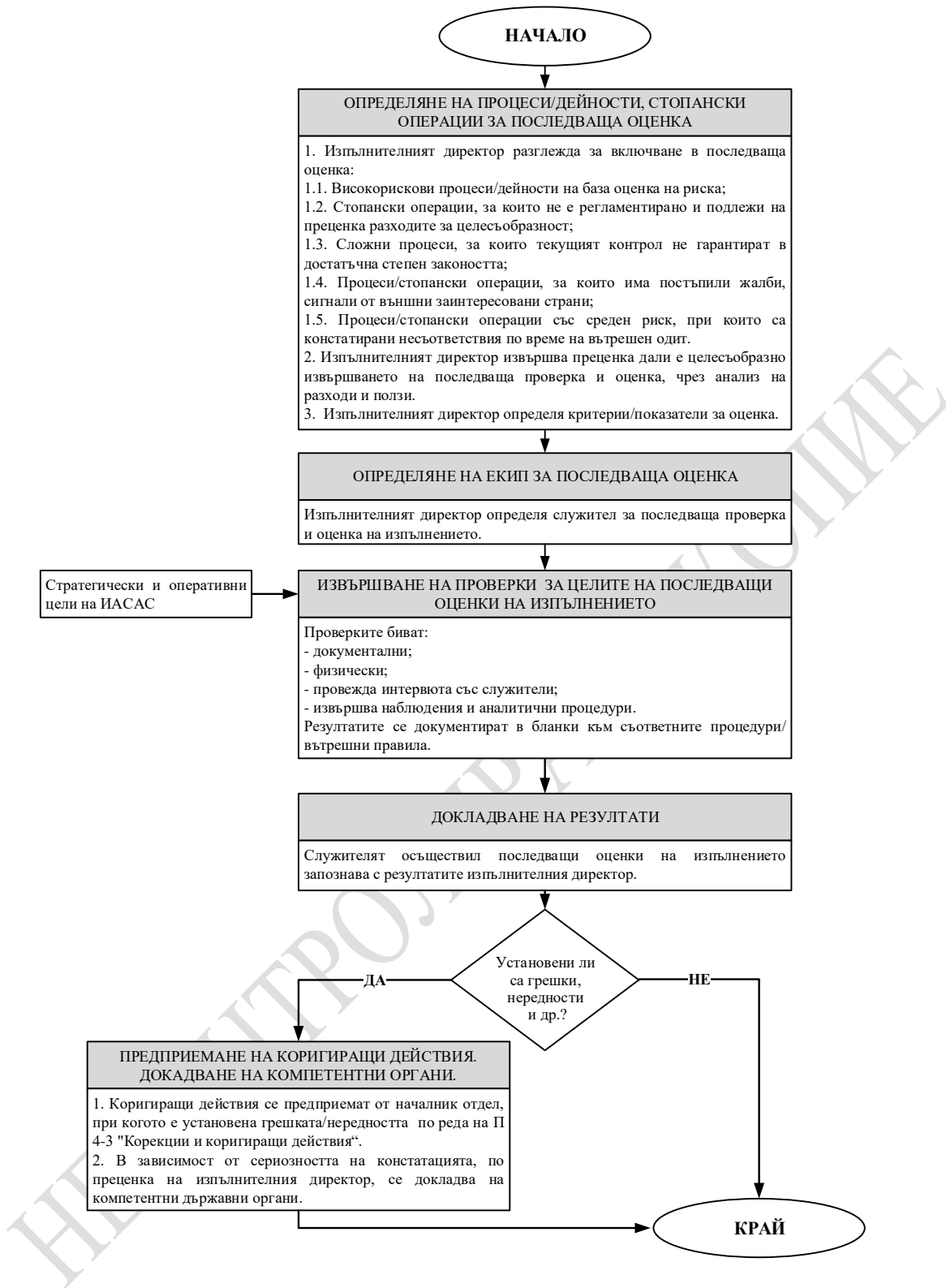
Чл. 19. (1) В зависимост от характера на правонарушението, по преценка на изпълнителния директор се изпраща сигнал, придружен със събраната информация, на съответните компетентни органи.

(2) При наличие на конкретни установени данни за административно нарушение сигнал, придружен със събраната информация, се изпраща на органа, компетентен да установи нарушението и да наложи съответното административно наказание.

(3) При наличие на конкретни установени данни за нарушения на нормативните актове, уреждащи бюджетната, финансово стопанската или отчетната дейност, и за причинени вреди на имуществото на организацията или на друга организация от публичния сектор сигнал, придружен със събраната информация, се изпраща на Агенцията за държавната финансова инспекция.

(4) При наличие на съмнения за измама или друго престъпление сигнал, придружен със събраната информация, се изпраща на прокуратурата на Република България.

Чл. 20. С анализа на причините и предприемане на коригиращи действия се постига подобрене на ефективността, ефикасността и икономичността на дейността на организацията. Предприемат се действия за подобряване на елементите на системите за вътрешен контрол, чийто слабости са довели до установените грешки и нередности.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на настоящите вътрешни правила

1. Последващи оценки на изпълнението са всички проверки, насочени към откриване на възможни грешки или нередности на приключил процес, договор или стопанска операция. Чрез проверките се установява дали ресурсите са придобити, или са разходвани законосъобразно и във връзка с поставените цели и нивото на постигнатите резултати.

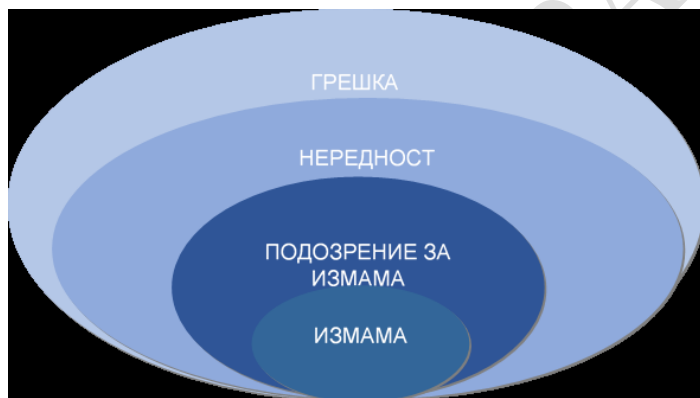
2. Съмнение за измама е нередност, даваща основание за образуване на съдебно или административно производство на национално ниво с цел да се определи съществуването на измама. При съмнение за измама, следва да се сезира Прокуратурата на Република България.

3. Нередност е всяко нарушение на нормативна или договорна разпоредба, в резултат на действие или бездействие на служител или на ръководството на организацията, което е имало или би имало за резултат намаляването или загубата на приходи или извършването на неоправдан разход.

Нередност, за която има съмнение, че е извършена умишлено, е съмнение за измама.

4. Грешка е неумишлен, технически пропуск, който не води до потенциален или реален негативен финансов ефект, но представлява несъответствие, отклонение и/или пропуск от установените правила и процедури.

Всяка грешка, с потенциален или реален финансов ефект, е нередност.

5. Процесът е съвкупност от взаимосвързани дейности, техники, методи, извършвани от служителите на организацията и насочени към постигане на определен резултат.

6. Договорът (в зависимост от правния отрасъл – гражданско право, търговско право, публичноправните отрасли, може да има известни нюанси на понятието) е съглашение, споразумение между равноправни субекти, което поражда права и задължения за тях.

7. Стопанската операция е действие, водещо до изменение на активите и пасивите на организацията.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Указанията и текущия контрол по прилагането и изпълнението на настоящите вътрешни правила се възлагат на Главния секретар на ИАСАС.

§ 2 За неуредените въпроси от компетентността на настоящите правила се прилагат релевантните разпоредби от действащото към момента на прилагане законодателство.

§ 3. Настоящите вътрешни правила се утвърждават се от изпълнителния директор на ИАСАС със заповед и се изменят по реда на тяхното приемане.

§ 4. Правилата влизат в сила от датата на утвърждаването им от изпълнителния директор на ИАСАС.

НЕКОНТРОЛИРАНО КОПИЕ